

Komisja Rozwoju

2015/2038(INI)

11.11.2015

OPINIA

Komisji Rozwoju

dla Komisji Handlu Międzynarodowego

w sprawie wdrażania zaleceń Parlamentu z 2010 r. w sprawie norm społecznych i środowiskowych, praw człowieka i odpowiedzialności biznesu (2015/2038(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Lola Sánchez Caldentey

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju zwraca się do Komisji Handlu Międzynarodowego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. podkreśla, że polityka handlowa i inwestycyjna UE jest powiązana z polityką w dziedzinie ochrony socjalnej, rozwoju, praw człowieka i ochrony środowiska; wzywa Komisję do poszanowania zasady spójności polityki na rzecz rozwoju we wszystkich strategiach polityki zewnętrznej, a w szczególności do uwzględnienia tej zasady we wszystkich traktatach, w sposób zgodny z ustalonymi zobowiązaniami międzynarodowymi w dziedzinie praw człowieka, godnej pracy, równości kobiet i mężczyzn i zrównoważenia środowiskowego;
2. powołuje się na Deklarację ONZ o prawie do rozwoju z 1986 r., która potwierdza, że prawo do rozwoju jest niezbywalnym prawem człowieka; wzywa UE do poszanowania – w świetle Powszechnej deklaracji praw człowieka, innych traktatów uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym oraz celów zrównoważonego rozwoju – suwerenności krajów rozwijających się, zgodnie z zasadą rozwoju dotyczącą demokratycznej odpowiedzialności ujętą w programie działań w dziedzinie skuteczności rozwoju; podkreśla, jak ważne jest zapewnienie godności ludzkiej i wypełnienia obowiązków przez wszystkich inwestorów w celu zagwarantowania uzgodnionych na płaszczyźnie międzynarodowej norm socjalnych, środowiskowych i dotyczących praw człowieka, przy jednoczesnym wspieraniu skutecznej współpracy ze wszystkimi podmiotami działającymi na rzecz rozwoju;
3. wzywa UE do uznania wspólnej, lecz zróżnicowanej odpowiedzialności krajów rozwijających się, przy jednoczesnym zagwarantowaniu równości podczas realizacji programu działań na rzecz zrównoważonego rozwoju po roku 2030 oraz rozpatrywania gospodarczych, społecznych i środowiskowych wymiarów zrównoważonego rozwoju; przypomina o odpowiedzialności UE w dziedzinie dopilnowania, by kraje partnerskie były odpowiedzialne za własny rozwój i wносиły weń wkład, w szczególności w obszarze polityki podatkowej, handlowej i inwestycyjnej; w szczególności podkreśla potrzebę przywrócenia równowagi między globalnymi zasadami regulującymi handel i inwestycje a zobowiązaniami wynikającymi z praw człowieka, by znaleźć odpowiednią równowagę między prawami a obowiązkami przedsiębiorstw i rządów;
4. przypomina, że wdrożenie programu godnej pracy (opartego na konwencjach i zaleceniach MOP) stanowi istotną część strategii zrównoważonego rozwoju, jakie mogą stosować przedsiębiorstwa; podkreśla w związku z tym, że dialog społeczny to kluczowe kryterium odpowiedzialności w biznesie;
5. zauważa, że program społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw należy dostosować do konkretnych potrzeb poszczególnych regionów i krajów, aby przyczynić się do poprawy zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego;
6. ubolewa, że w czasach zwiększonego zainteresowania sektorem prywatnym jako partnerem w dziedzinie rozwoju rażąco brakuje odpowiednich informacji i przejrzystości w odniesieniu do działań podejmowanych przez korporacje i ich wpływu na normy

społeczne i środowiskowe oraz prawa człowieka; podkreśla znaczenie realnego zwiększenia przejrzystości i odpowiedzialności korporacji, jak również przeprowadzania niezależnej analizy skutków *ex ante* przed zawieraniem umów międzynarodowych, w tym umów handlowych; wzywa do wprowadzenia do umów handlowych UE silnego mechanizmu monitorowania i egzekwowania, który zagwarantuje realne przestrzeganie przez korporacje norm społecznych, środowiskowych i norm w dziedzinie praw człowieka; wzywa Unię Europejską i jej państwa członkowskie do promowania wiążących środków gwarantujących, że wielonarodowe korporacje będą płacić podatki w krajach, w których generują zyski, a także do promowania obowiązkowej sprawozdawczości sektora prywatnego w rozbiciu na poszczególne kraje, co poprawi krajowe zdolności w zakresie mobilizacji zasobów poszczególnych krajów;

7. przypomina, że włączenie podejścia opartego na prawach człowieka powinno znaleźć się w centrum zainteresowania polityki rozwojowej UE; przypomina, że w czasie gdy wzrasta użycie łączenia środków jako unijnego narzędzia rozwoju, stosowanie i wdrożenie uznanych przez społeczność międzynarodową wytycznych i zasad dotyczących zachowań przedsiębiorstw i ich instrumentów w zakresie odpowiedzialności (mianowicie konwencji i norm MOP, w tym Deklaracji zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej MOP, wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, inicjatywy ONZ *Global Compact* oraz wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka) powinno stać się kluczowym warunkiem udzielania sektorowi prywatnemu wsparcia w ramach współpracy na rzecz rozwoju;
8. ubolewa, że mimo jednomyślnego zatwierdzenia w 2011 r. wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka przez Radę Praw Człowieka liczba naruszeń praw człowieka powiązanych z działalnością przedsiębiorstw stale rośnie; wzywa Komisję do przygotowania sprawozdania ze stanu wdrożenia wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka;
9. za godny ubolewania uznaje fakt, że jak dotąd nie powstały jeszcze ramy regulacyjne określające zasady przestrzegania przez korporacje norm praw człowieka oraz wypełniania obowiązków w odniesieniu do norm społecznych i środowiskowych, co pozwala niektórym państwom i przedsiębiorstwom na ich bezkarne obchodzenie; wzywa do stworzenia obowiązkowych i możliwych do wyegzekwowania ram regulacyjnych określających zasady przestrzegania przez korporacje praw człowieka i wypełniania obowiązków w odniesieniu do norm społecznych i środowiskowych; ubolewa, że obecne klauzule praw człowieka w umowach o wolnym handlu i innych umowach o partnerstwie gospodarczym zazwyczaj nie są przestrzegane; powtarza wezwanie do Komisji Europejskiej, by przy negocjowaniu umów międzynarodowych bardziej zaangażowała się w promowanie wiążących i niepodlegających negocjacji klauzul praw człowieka oraz klauzul społecznych i środowiskowych;
10. wzywa Komisję do dalszego promowania obowiązkowych i możliwych do wyegzekwowania inicjatyw na rzecz odpowiedzialnej działalności wydobywczej oraz odpowiedzialnego pozyskiwania drewna i zaopatrywania w surowce, które mogą obejmować prywatne systemy oparte na zrównoważonym rozwoju w całym łańcuchu dostaw, oraz do przeprowadzania większej liczby środowiskowych i społecznych analiz cyklu życia produktów i procesów, aby lepiej informować konsumentów oraz skutecznie zapewnić odpowiedzialność przedsiębiorstw;

11. wzywa UE do przestrzegania zaleceń UNCTAD dotyczących kompleksowych ram polityki inwestycyjnej na rzecz zrównoważonego rozwoju, aby zapewnić odpowiedzialne, przejrzyste i rozliczalne inwestycje, które nie będą podważały norm społecznych ani środowiskowych, praw człowieka, rozwoju ani godności ludzkiej, a jednocześnie zagwarantować poszanowanie praw człowieka, równości kobiet i mężczyzn, godnej pracy, praw związkowych, ochrony środowiska, ochrony socjalnej, powszechnego dostępu do wysokiej jakości towarów i usług publicznych (ze szczególnym uwzględnieniem powszechnego dostępu do publicznej służby zdrowia), ochrony socjalnej, powszechnego dostępu do leków oraz bezpieczeństwa żywności i produktów;
12. w kontekście, w którym istniejące normy, zasady i mechanizmy dochodzenia roszczeń dotyczące przedsiębiorstw i praw człowieka są w przepisach prawa międzynarodowego rozdrobnione, z zadowoleniem przyjmuje niedawne włączenie klauzul praw człowieka, jak również rozdziału dotyczącego zrównoważonego rozwoju, do dwustronnych umów o wolnym handlu i innych umów o partnerstwie gospodarczym; uważa, że klauzule te położą podwaliny pod lepszą współpracę między UE a jej krajami partnerskimi; przypomina, że odpowiedzialność za zagwarantowanie i promowanie praw człowieka spoczywa na państwach; zważywszy na fakt, że we wdrażaniu wytycznych ONZ osiągnięto znikome postępy, wzywa UE i jej państwa członkowskie do aktywnego uczestnictwa w pracach Rady Praw Człowieka ONZ i Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska nad traktatem międzynarodowym, który umożliwiłby pociąganie korporacji transnarodowych do odpowiedzialności za naruszanie praw człowieka i przestrzeganie norm środowiskowych.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	10.11.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 14 -: 9 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Doru-Claudian Frunzuliță, Nathan Gill, Charles Goerens, Enrique Guerrero Salom, Heidi Hautala, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Linda McAvan, Norbert Neuser, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Rainer Wieland, Anna Záborská
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Louis-Joseph Manscour, Paul Rübig, Joachim Zeller